

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVI (40)
Štev. (No.) 41

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
22. oktobra 1987

Slovenska beseda in igra

Naš dom je na stečaj odprl svoja vrata vsem rojakom, ki tukaj dan za dnem, leto za letom, srkajo izročila svojih očetov in ljubezen do vsega lepega, dobrega in resničnega. V domu naša dekleta in fantje rastejo v zavedne matere in močne slovenske očete, močne ne le po rasti, temveč po veri in ljubezni do slovenstva, kar je temelj za vso bodočo gradnjo naših usod. To je dom, ki je svetišče slovenskega jezika. Tistega prelepega jezika, ki so nam ga naše matere posredovale iz roda v rod. Jezik, ki so ga hoteli iztrebiti Lahji in Germani, pa tudi južni bratje, ki se na vso moč trudijo, da bi zbrisali slovenski jezik iz dežele, ki jo je Bog namenil Slovencem in nikomur drugemu. V domu se gojijo vsi odtiski slovenske tradicije, pa naj bodo to narodni plesi, narodne pesmi, igre, akademije, spominke svečanosti.

In prav v „Našem domu“ je z igrami na še ne dograjenem odru opravil pionirsko delo danes že pokojni režiser Oven. Tudi danes za obletnico ste v režiji Frida Beznika pripravili gledališko predstavo. Kaj vse ste že postavili na oder. Koliko, danes že odraslih je nastopalo pri raznih igrah. Danes zopet prevladuje zasedba mladine. Saj gledališki jezik je najbolj zahteven in hvaležni so mladi igralci režiserjem, da jih povabijo in tako igrajo in se izpopolnjujejo v slovenskem jeziku. „Zdi se mi, da so besede tvoje najvišje doživetje“, so nekoč vprašali enega odličnih igralcev in ustvarjalcev na naših odrih. „Točno bistvo besed je v tem, da so dediščina domačega sveta, dramske prvine starega. Besede, kakor jih jaz oblikujem, so besede, ki so nam vrojene v meso in kri, so gibanje duha in telesa. Vsa umetnost je v tem, da je človek ves v preteklosti in ves v sedanjosti. Gledališki umetnik je kot drevo — enkrat na leto rodi in takrat morajo priti ljudje in sadove pobrati ter jih shraniti. Publika je drugi jaz zrelega igralca. Tako prihajam do besed, za katere nisem nikdar mislil, da jih bom kdaj kristaliziral s tolikim osebnim občutjem. Svet pomeni stisko za besede, a je tudi trda spodbuda, da jih hranimo in negujemo. Besede so davni začetek — morda ne moremo doumeti, samo ohranjamo. Oder je začetek igre, igra je začetek besed, besede so začetek duha. Besede se gibljejo v nas in nas rešujejo; so darilo starega rodu in daljne domačije.“

Anton Martin Slomšek nam takole govori: „Stvar, ki naj nam draga in ljuba bo, kakor naše svetlo oko,

je naša slovenska domovina, naša beseda materina. Hočemo, naj bi slovenska beseda slovela, imela čast v pričo narodov? Sami jo prvi spoštujemo! Ne toliko v praznih besedah, temveč v dejanju in slovni obnoši slovenski. Beseda materina bo nam navadna v naših družbah in veseljah; na izprehodih kakor doma naj se beseda materina čuje in slovi. Tako bodo poštene tujci našo slovensko besedo spoštovali, če bodo poznali, da jo mi prvi spoštujemo. Jezik je najzlahtnejši dar božji. Dokler beseda materina slovi, časti se narod in oživlja; kakor beseda materina umira, peša tudi narodna slava in moč. Kdor ljubi torej svoj narod, njemu so dragi tudi matere mile glasovi: oni so živci življenja dušnega. Rodovitna je slovenščina v svojih oblikah, kakor naše slovenske gorice. Le spoznati si prizadevaj našo besedo in ljubil jo boš kakor svoje očesce! Kdor svoj materin jezik zavrne, ter ga pozabi in zapusti, je zmedenemu pijancu podoben, ki zlató v prah potepa in ne ve, koliko škodo si dela. Slovenski starši, ki slovensko znajo, pa svojih otrok slovenskega jezika ne učijo, so nehvaležni hišniki, ki svojim otrokom drago domačo reč, slovenski jezik, zapravijo, ki so jim ga njihovi dedje zapustili. Kar je oče dobrega od staršev prejel, mora sinu zapustiti, kar se je mati od svoje matere naučil hvalevrednega, bo tudi zapustila svoji hčerki. Kdor svoj materin jezik pozabi, malopridno svoj talent zakopje.“

Gotovo so te Slomškove besede odjeknile v Našem domu in si ves čas požrtvovalni kulturni delavci prizadevajo, da na odru v lepi slovenščini igra mladina. Poleg petja je gledališče najbolj privlačno za talentirane igralce. Seveda bi vsega tega ne dosegli, če ne bi režiserji in scenografi, kot tukajšnji Tone Oblak, ne doprinesli velik kulturni davek Našemu domu in vsej slovenski skupnosti. Vas mlade pa pozivam, da znate ceniti dom, katerega so vaši očetje z velikimi žrtvami zgradili in postavili to skupno žarišče slovenstva. Trdno združeni, v medsebojni ljubezni, v spoštovanju do vsega kar vam predajajo dan na dan vaše matere in vaši očetje, predvsem slovensko govornice, uprite pogled junaško naprej, da bomo mi, vaše okolje in ves svet, ki vas obdaja, tudi slovenska domovina, mogli biti vsak dan bolj ponosni na vas, ki ste graditelji boljše bodočnosti!

Lojze Rezelj
Govor na obletnici Našega doma v San Justu.

Pakt je svet

Danes je že popolnoma znano, da tolikanj opevana ustanovitev OF 27. aprila 1941 dejansko ni obstajala, ampak je bila tedaj ustanovljena le antiimperialistična fronta s popolnoma drugačnim namenom. Tedaj so bili okupatorji in komunisti zavazniki.

Ob tem objavljamo del debate, ki sta jo imela lani na Dragi 86 Vinko Levstik iz Gorice in predavatelj Milan Apih, predvojni komunist. Povzeta je iz ravnokar izišle knjige Draga 86. Odgovor Milana Apiha potrjuje naše trditve:

Vinko LEVSTIK

Gospod predavatelj je prej omenil antiimperialistično fronto in osvobodilno fronto. Rad bi ga vprašal, kakšen je bil program antiimperialistične fronte. Kot mlad se še spominjam, da je na Dolenjskem ta fronta obstajala nekako v času, ko sta nemški zunanji minister Ribbentrop in sovjetski zunanji minister Molotov podpisala prijateljsko pogodbo z

Nemčijo in nisem imel občutka, ponavljam, da sem bil takrat še zelo mlad, da so bili takrat komunisti na Dolenjskem nekako razdvojeni in so začeli to opravičevati, češ da je med nacionalsocializmom in komunizmom majhna razlika in da sta kot dva brata. Zato bi rad, da mi pojasni, kaj je bila antiimperialistična fronta in kakšen je bil njen program; za osvobodilno fronto že vem, ker sem bil nekaj časa v njej.

Milan APIH

Pač pa bi kratko odgovoril gospodu Levstiku glede programa antiimperialistične fronte. Ta program je seveda znan, čeprav ni bil objavljen s tako vehemenco ali pa s takim podudarkom, kakor je bil objavljen program OF. Jasno je, da je bil ta program ustvarjen zaradi okupacije, obenem pa, ker je bilo treba odgovoriti na okupacijo, ker bi se sicer partija takrat distancirala od tega, kar se pa ni mogla in mislim, da je bilo čisto prav, da je osnovala to

Napad admirala Mámule

Toliko najrazličnejših afer v Jugoslaviji, od ekonomskih do političnih, je popolnoma zbegalo komunistično partijo, da ne ve, kako reagirati. Govori in govori, maši vedno nove luknje, a izhoda ne vidi.

Ta partijski kaos pa ni vseč vojski. In ne čelu vojske stoji obrambni minister admiral **Branko Mámula**. (To ime si bo treba zapomniti) Mámula je dne 23. septembra na seji Zveze komunistov v JLA ostro napadel sedanji red oziroma bolje nered v državi in podal stališče vojske.

Stoji strogo na stališču centralistične Jugoslavije, napada „nacionalizme“ ter nekako namigne na „vélikega brata“: „...Opozorila nekaterih krogov v tujini med katere sodijo tudi bronamerni ljudje in naši prijatelji, da problemi v Jugoslaviji stihijsko naraščajo in da so prišli do točke, na kateri se izmikajo nadzoru vodstev.“

S tem bi nekako dal vedeti, da če partija doma ni zmožna narediti red, ga bodo pa „naši prijatelji“!

Napadel je tudi sedanje vodstvo partije, rekoč: „ZKJ je odrinjena na rob družbenega dogajanja, njena vloga pa se vse bolj ignorira... ZK nima zanesljive podlage, na kateri bi uredila vrste... vse to definirajo etatiistične strukture nacionalnih držav.“

Kot posebno „odlikovanje“ je imenoma napadel slovensko Novo revijo: „Na straneh Nove revije in nekaterih drugih časopisov se grobo etiketira starejšinski kader, in to z očitnim namenom, da bi ga politično diskvalificirali, ugled armade v družbi pa zmanjšali. Napadajo proračun kot materialno osnovo JLA, nenehno aktualizirajo vprašanje civilnega služenja vojaškega roka, armadi cinično pripisujejo pučistične ambicije...“

Seveda pri tem pozablja na besede predsednika vlade Mikulića, ki je oporečnikom grozil z vojsko, in sam končno precej jasno pove, da je vojska zadnji branik današnjega novega razreda: „Gre za zgodovinske in civilizacijske vrednote, ustvarjene na teh tleh, ki jih je treba obraniti in ohraniti. Alternative ni!“

Odgovor Nove revije

Nova revija je od svoje slavne 57. številke doživljala pritisk, a se ni uklonila. Sicer sta bila urednika Ruppel in Grafenauer odstavljena, a njune poste je začasno prevzel Boris Novak, soustanovitelj revije in istega mišljenja.

Sredi septembra se je sešel konzorcij revije, kjer so z večino glasov odločili za predsednika sveta delegata SZDL (ki revijo izdaja) Emila Pintarja, za namestnika pa delegata sodelavcev Nove revije znanega dr. Franceta Bučarja.

Sredi septembra se je sešel konzorcij revije, kjer so z večino glasov odločili za predsednika sveta delegata SZDL (ki revijo izdaja) Emila Pintarja, za namestnika pa delegata sodelavcev Nove revije znanega dr. Franceta Bučarja.

fronto. Tako kot je povedal gospod Levstik je točno, da je bil ta program v skladu s paktom Hitler-Stalin, tako ga imenujemo. Torej nikar ne mislite, da je komunistična partija ta pakt sprejela „en bloc“, sprejelo ga je vodstvo, ki ga je moralo sprejeti. Takrat sem bil interniran v Bileći in mnogo internirancev je postavilo takrat vprašanje, ali je ta pakt samo iluzoren, ali je ta pakt samo prevara na zunaj, ali ga moramo komunisti res spoštovati. In takrat je Ivo Lola Ribar, ki je bil tudi v Bileći, moral pooblastiti svojega očeta po skrivni pošti, da vpraša partijski vrh v Beogradu, da to vprašanje prenese na sam partijski vrh. Odgovor je bil: pakt je svet in ga je treba spoštovati. In v tem smislu je bila tudi orientirana antiimperialistična fronta. Vsaj toliko o tej stvari vem.

Mámula in Nova revija

Sodelavci Nove revije so na svojem sestanku 26. septembra izbrali in predlagali tudi novo uredništvo: kot glavnega urednika pisatelja Jožeta Snoja in za odgovorno urednico Spomenko Hribar. Oba sta nam že znana, prvi kot pisatelj drame Gabrijel in Mihael, itd., druge pa ni treba predstavljati. Seveda pa mora ta izbor potrditi Socialistična zveza... .

Nekaj dni zatem pa je zbor sodelavcev podal tudi protestno izjavo na žaljivi napad admirala Mámule na Novo revijo: Nekaj odstavkov iz te protestne note, objavljene v Delu 29. septembra, sledi:

„Admiral Mámula je namreč označil Novo revijo kot enega izmed najhujših sovražnikov JLA, s tem pa tudi Jugoslavije v celoti. Izenačitev teže paračinske tragedije, afere Agrokomerc in Nove revije je neverjetna in strašljiva. Po mnenju zveznega sekretarja za ljudsko obrambo delovanje Nove revije predstavlja ne le politični delikt, temveč suponira že kar kriminalno dejavnost... .

Kot intelektualci imamo neodtujljivo pravico in dolžnost kritično analizirati vse segmente naše družbene stvarnosti, vključno z JLA. Naša kritičnost pa ni znamenje sovražnosti, temveč ravno obratno — znamenje naše skrbi za usodo družbe, v kateri živimo, naš prispevek k razrešitvi družbenih problemov.

Skrajni čas je že, da JLA preneha biti tabu tema in se neha obnašati kot država v državi, ki je izven dosega javne kritike in kontrole. Če je JLA res ljudska armada, kot pravi njeno ime, potem mora tudi odgovarjati ljudstvu oziroma pristati na javno kritiko in kontrolo.

Ne zahtevamo od JLA, da se strinja z našo kritiko — ne dovolimo pa, da nas obravnava kot kriminalce in sovražnike ljudstva. S tako oceno si je admiral Mámula uzurpiral pristojnost pravosodnih organov, ki doslej niso sprožili nikakršnega sodnega postopka zoper Novo revijo in je torej Nova revija pred zakonom čista.

A pri celi stvari sploh ne gre zgolj za Novo revijo. Hkrati nas je nastop zveznega sekretarja za ljudsko obrambo navdal tudi z globljo

Nekaj puščic

Na račun tov. Pozderaca, Nedeljski dnevnik, 20. sept. 1987

Tovariš Hamdija Pozderac je odstopil in tako jasno in glasno dokazal, da nima nikakršne zveze z umazanimi dogodki v Veliki Kladuši!

Takoj po odstopu Hamdije Pozderca je bilo slišati nadobudne komentarje, da bo sedaj ljudstvo spet dobilo zaupanje v svojo vlado.

Pa ne, da bo sedaj odstopila kar vsa vlada...

Pozderci vseh republik — združite se!
Posnemajte tovariša Hamdijo!

Tovariši uredniki, nikar ne objavljajte jasnovidnih člankov.

Člankov, ki vidijo dva, tri, štiri mesece naprej!

Poglejte, kaj se je primerilo s Katedro!

Mogoče ne veste, da...

— da so razpoke v Sovjetski zvezi predstavljale leta 1913 0,44 odstotka, leta 1974 pa 28,52 odstotkov, uporaba vodke pa da je v Sovjetski zvezi deset - ali petnajstkrat večja kot v carski Rusiji...

MLADIKA, Trst, št. 5-6

zaskrbljenostjo glede političnih ambicij JLA. Prvič v zgodovini socialistične, samoupravne Jugoslavije se je namreč zgodilo, da je armada tako agresivno posegla v javne razprave, ožigosala resnične in namišljene težave, resnične in izmišljene sovražnike ter skritizirala nesposobnost političnih struktur za reševanje naraščajoče stihije problemov.

Menimo, da je s to gesto JLA presegla okvire svojih ustavnih kompetenc, saj nima zakonske pravice na lastno pest določati, kdaj je jugoslovanski družbeni sistem v nevarnosti. Če je JLA res ljudska armada, mora tovrstne odločitve prepustiti organom civilne ljudske oblasti, v prvi vrsti Skupščini SFRJ.

Čeprav to ni direktno povedano, se napad admirala Mámule najbrž nanaša na članek Viktorja Blažiča **Yugoslavian Security Dilemmas ali Država na dražbi**, objavljen v Novi reviji, št. 61-62. V tej glosi avtor kritizira nekoga Marka Milivojevića, ki je v glasilu londonskega inštituta za strateške raziskave **The Journal of Strategic Studies** objavil članek s tezo, da je vojska edina sila, ki je še sposobna ohraniti Jugoslavijo, zato naj bi Zahod v imenu svojih strateških interesov podprl vojaški puč v Jugoslaviji.

Viktor Blažič je na to monstrozno tezo reagiral tako, kot bi po našem mnenju moral reagirati vsak demokratično čuteč Jugoslovan: odločno se je zoperstavil reševanju jugoslovanske krize z vojaškimi sredstvi.

Posebej opozarjamo na dejstvo, da je Blažič napisal svojo gloslo v kontekstu intervjuja Branka Mikulića v hamburškem **Spieglu**, kjer je predsednik Zveznega izvršnega sveta napovedal uporabo vseh možnih sredstev v boju zoper krizo — vključno z vojsko. V civilni družbi, ki temelji na vladavini prava, bi moral predsednik vlade zaradi take neodgovorne izjave odstopiti. Če torej kritiki tako ostro napadajo Blažiča, češ kako si sploh drzne pomisliti na možnost vojaškega prevzema oblasti, zakaj se z enako ihto ne lotijo tudi predsednika zvezne vlade Mikulića?...

Nova revija namerava tudi nadalje objavljati kritične osvetljave vseh dimenzij naše družbene stvarnosti, vključno z JLA.

Ne zato, ker smo sovražniki, ampak zato, ker smo polnopravni in zavedni državljani!“

Kot je že običajno zadnje čase, so spet kulturniki stopili v boj, to pot proti izpadom JLA. Izjava sodelavcev zahteva, da se tudi vojska podredi političnemu vodstvu civilne družbe.

Vsa čast jim! Ali pa bodo uspeli?

Prejeli smo

Dopolnilne volitve SLS

V nedeljo 4., ponekod pa 12. oktobra so bile po vseh krajevnih domovih v Argentini dopolnilne volitve v Zbor zaupnikov Slovenske ljudske stranke.

Somišljeniki so izvolili kandidate za 26 razpoložljivih mest. Na ta način šteje zdaj ta osnovni organ stranke 140 članov, ki žive v obeh Amerikah in v Evropi.

Vsi volilci bodo prejeli podrobno poročilo o izidu volitev od volilne komisije po pošti takoj, ko bo ta prejel izide tudi iz notranjosti države, in ko bodo vsi izvoljeni kandidati izvolitev sprejeli.

V skladu s pravili ima osrednja volilna komisija za razposlanje omenjenega poročila volilec rok 30 dni po zaključku volitev.

arh. Jure Vombergar
podnačelnik SLS za Argentino

Pozdravi mladini

SV. VIŠARJE

Draga prijateljica,
drugi prijatelj!

V dneh od 20. do 23. avgusta 1987 smo se zbrali na Sv. Višarjah slovenski študenti in mlajši izobraženci iz vseh treh Slovenij: s Koroške, Slovenije, Argentine, Gorice in Trsta. Tri dni smo skupaj iskali, kaj lahko storimo kot Slovenci in kristjani za naš narod tam, kjer smo. Preko predavanj smo se seznanili s problematiko Slovencev v Italiji, ostajalo pa nam je še veliko časa za medsebojne stike in razgovore. Sklepali smo nova poznanstva in utrjevali stara. Iskali smo skupen jezik, ki naj bi nam omogočal boljše sporazumevanje. Spominjali smo se tudi tebe, zato ti prilagamo zapovednico s podpisimi udeležencev in zapisnik zaključnega razgovora, v katerem so na kratko povzeti sklepi in predlogi za nadaljnje delo.

Z zavestjo, da nismo sami, te lepo pozdravljamo in ti želimo obilo božjega blagoslova.

V imenu pobudnikov
Tomaž Simčič

Sledi vrsta podpisov; med njimi argentinski Slovenci Andrej Poznič in Andrejka ter Marko Vombergar.

APOSTOLSKA NUNCIATURA

Buenos Aires, 4. septembra 1987

Spoštovani!

Sveti oče Janez Pavel II. je z veseljem sprejel pismo, ki mu ga je poslala Slovenska hiša v imenu slovenske mladine z izrazi sinovske vdanosti Kristusovemu namestniku.

Sveti oče se vam zahvaljuje za ta zgovorni izraz zblizanja in kliče na slovensko mladino obilne darove Najvišjega, da bodo vedno zvesti katoliškimi izročilom, ohranjenih v njihovih domovih, in da ostanajo vedno pogumne priče Evangelija s svojimi besedami in z zgledom lastnega življenja.

V potrdilo svojih želja ji Sveti oče podeljuje svoj apostolski blagoslov, ki ga iz vsega srca raztegne tudi na sorodnike.

Ob tej priliki vam izražam svoje spoštovanje v Gospodu

msgr. **Hans Schwemmer**
odpravnik poslov

TRIGLAVSKI DOM NA KREDARICI

12. 8. 1987

SFZ—SDO

Pozdrave s prve maše po vojni na

Kredarici ob 90-letnici Aljaževe kapele Lurške Marije vsem mladim silam slovenskih skupnosti za uspešne duhovne vzpone v prihodnosti.

Aljodij Suštar, nadškof
Franc Urbanija, dovški župnik
Paulus bohinjski, župnik
Jože Zadavec, časnikar Družine
Janez Brojan, šef Planinskega društva (že 521. na Triglavu)
Janez Rihar

STIČNA

Stična, 19. 9. 1987

SDO-SFZ

Pošiljamo vam pozdrave s srečanja slovenske mladine v Stični!

Aljodij Suštar, nadškof
in vrsta podpisov mladih udeležencev

Intento de Gorbachov

El intento de Gorbachov de resringir el poder del partido y de confiar la dirección de la economía a manos más competentes choca con una fuerte resistencia del comité central, órgano supremo del partido que, hoy en día, consta todavía de una mayoría de fieles de Brezhnev, quienes en el pleno mes de enero se opusieron a las proposiciones de ajuste presentadas por Gorbachov. Ningún miembro de la oficina política, ni ningún secretario del C. C. ha declarado hasta el presente públicamente su adhesión a los proyectos de reforma de Gorbachov.

Gran concededor del sistema soviético, el crítico yugoslavo de oposición Milovan Djilas considera positiva la nueva orientación adoptada por Gorbachov, pero no cree que tenga mucho éxito y conduzca a resultados concretos. Según Djilas, "la burocracia media no abandonará tan fácilmente sus posiciones privilegiadas; se trata aquí no sólo de una burocracia del partido, sino también de una burocracia del Estado, de la economía, del ejército e incluso de la cultura; es una coalición de todos los burócratas la que se opone a Gorbachov."

En cambio, el padre espiritual de la "primavera de Praga", el teórico Ota Sik, se muestra más optimista: "El peligro de que el partido intervenga brutalmente no es muy grande. Me parece que Gorbachov conseguirá imponerse."

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Pretekli teden je bil kar prenapoljen važnih in zanimivih dogodkov. Toliko jih je bilo, da bi zadostovalo skoraj kar samo omeniti jih, pa bi napolnili prostor, ki nam je določen v našem dragem listu. Pa to bi ne bilo resno, ni ti jasno, še manj zanimivo. Torej omejimo se na troje izstopajočih dogajanj, in v njih iščimo odgovore na marsikatero kočljivo vprašanje sedanjega argentinskega časa. Saj nobena stvar večno ne traja, najmanj pa politični dogodek v Argentini. To smo ponovno videli ta teden, ko sta novi vladni gospodarstveni načrt, pa še predsednikov govor in njegova pohudba dialoga, padla v pozabo, komaj se je kriza v CGT razvedela v javnosti. Sic transit...

NOVA VIZA, STARA PESEM

Začelo se je v torek 13. Saj nismo vraževerni, o ne, a marsikdo se je tisti terek tresel, in ne zaman. Kot je bilo predvideno, je v bistvu novi vladni načrt (?) zamrznil cene in plače (seveda cene po olimpijskem skoku, plače po pritlikavi povišici), krepko zvišal tarife, nabil vrsto novih davkov, izvedel novo devaluacijo australa nasproti dolarju in drugim tujim valutam, vzpostavil znova dvojni kurz za tujo valuto, objavil nekaj novih bančnih določil in zaenkrat pustil pri miru finančni sistem, ki je temelj grobega špekulantsstva in rak rana argentinskega gospodarstva.

Zatem je v sredo zvečer govoril predsednik. Nič novega. Kako huda nam prede, da pač eden sam ne more in torej moramo vsi pomagati pri delu za izboljšanje, kajti inflacija je bomba, ki bo vsak čas eksplodirala in jo je treba torej deaktivirati, itd., itd. Kdo pa je doslej vladal in vodil gospodarstvo? Ali smo igrali slepe miši? (Teh vprašanj ni stavil predsednik, stavimo jih mi.)

Seveda je dr. Alfonsin tudi napovedal začetek dialoga, ki naj argentinsko družbo privede k paktu, na podlagi katerega bo možno vladati ti dve leti, ki radikalom (zaenkrat) še ostanejo. Zato je pozval vse politične sile ter delavske in podjetniške organizacije, da se udeležijo pogajanj, sej in sestankov, v pripravljanju slavnega pakta.

V tem smislu se vladi resnično mudi. In zato so že ta teden pričeli s sestanki, ki naj v prvi vrsti določijo smer in okvir pogajanj, nato naj

prpravijo dokončno snov in besedilo. Vse to seveda na področju gospodarstva in določenega političnega delovanja. Še daleč to ni tisti veliki narodni načrt, o katerem so sanjali stari velemožje in moderni jasnovidci, kajti za kaj takega argentinska politična družba še ni zrela.

Ta pakt nekateri imenujejo „pacto de gobernabilidad“ (sporazum vladanja), kajti le na podlagi njega bo možno voditi državo, ki bi sicer bila „ingobernable“ (neobvladljiva). Učinek tega sporazuma naj bi se kazal bistveno na treh področjih: kar se političnega ozira tiče: v delovanju državnega parlamenta in v razmerju med centralno vlado in provinca-mi. Kar se pa tiče gospodarskih odtenkov, v razmerju med delavci in delodajalci, ali kot pravijo, med delom in kapitalom. Čas teče, nuja je velika, in kmalu bomo v praksi videli, kakšen bo izid teh manevrov.

MOJ DRAGI SOVRAZNIK

Precej stvari še moti miren začetek debat okoli slavnega pakta. Najprej nejasnost v samih političnih strankah. Potem pa huda kriza, ki se je ta teden porodila v ustroju CGT (Glavne delavske konfederacije), in ki je globoko odjeknila v celotni argentinski družbi. Ustavimo se najprej v političnih odtenkih, kajti sindikalno vprašanje je poglavje zase.

Niti radikali, niti ostale stranke, niso bili na jasnem, kako in kaj. Volilni rezultat 6. septembra je marsikomu zmešal strene. Zato so potrebne notranje debate, sestanki najvišjih zastopnikov, predstavnikov in voditeljev, ki jih tukajšnji politični opazovalci na splošno (in z grobim pretiravanjem) imenujejo „vrhunska zasedanja“. Izraz je le polovično resničen, kajti res zasedajo in poseda-jo, a še zdaleč ne na vrhu. A pustimo izrazoslovje in ostanimo v mejah politike. Peronisti so imeli doslej troje takih srečanj, radikali dvoje. Liberalci tudi nekaj, a bolj informativnih, kajti ker niso ena sama stranka, in bi radi nastopali enotno a jim ne uspe, še niso „na vrhu“.

Radikali so svoje notranje probleme več ali manj hitro rešili, ali vsaj potišali. Liberalci in konservativci ne najdejo poti skupnega nastopanja, zlasti kadar se ozrejo proti letu 1989. Hudobni glasovi trdijo, da je neenotnosti krivo le vprašanje predsed-

niške kandidature čez dve leti, kajti zanjo se potegujeta tako stari Alvaro Alsogaray kot korrentinski Romero Feris. Zaradi tega vprašanja je težko, da bi sredinsko desničarska struja, ki bi imela v kongresu kar 17 poslancev, mogla nastopati enotno.

Peronisti so, kot vedno, vprašanje zase. Najprej morajo rešiti problem notranjega vodstva, za kar so sestavili „enotno listo“, ki naj jo volijo še pred 10. decembrom, da bodo tako novi guvernerji, poslanci in župani mogli nastopati brez notranjih problemov. A prav pri sestavi te liste se je porodil precej težak zapletljaj. Sindikalni veji naj bi pripadala tretjina delegatov v državno vodstvo. In trenutno je ravno troje peronističnih struj. Torej troje mest za vsako strujo. Poleg teh devetih mest, je položaj tretjega podpredsednika prevzel zastopnik obnoviteljske struje, mesto sindikalnega referenta mož iz Ubaldinijevega kroga, za predstavnika stare peronistične garde pa so ostala le skrita mesta „članov“, brez večje politične teže. To je bilo preveč, in vnel se je hud boj. Ne boj, mesarsko klanje, itd.

ČEZ KRATKIH 40 LET

Da se razumemo. Sindikalni peronizem je razbit na troje struj. Obnoviteljska, ki je strumno in bojevito podpirala kandidate in delovanje nove politične garde s Cafierom na čelu; ubaldinizem, ki sledi sedanjemu glavnemu tajniku CGT, ki stoji izven strankarske strukture, a pred volitvami in na volitvah zvesto podpira peronistične kandidate; in stara sindikalna garda, katero za kulisami vodi kovinarski vodja Lorenzo Miguel, ki je po notranjem porazu v prestolnici domala zapustil strankarske formacije, in se sindikalno, po „skupini 15“ povezal z radikalno vlado. Delavski minister je bil Alde-rete, ko so se izvajale volitve 6. septembra, in ta „pravoverni“ peronizem ni kazal navdušenja za peronistične liste.

Zmagovito obnoviteljstvo je predložilo račun: pri sestavi bodočega vodstva je L. Miguel prejel najmanjši delež. A da je bilo to mogoče, je vsaj pasivno pristal na tako postopanje tudi Ubaldini. Lorenzo Miguel je reagiral na grob način in ukazal svojim možem, naj podajo ostavko na vodilna mesta v CGT. Tako je namestnik tajnika Hugo Curto in še osem drugih članov vodstva odstopilo, kar je domala tretjina odbora in karhujša kriza v CGT v zadnjih letih.

Kaj pravzaprav zahteva Lorenzo Miguel? Da bi vsa mesta v novem

Iz zaplenjene Katedre

Kot zanimivost in prikaz gnilobe na vrhu Jugoslavije priobčujemo odprto pismo dr. Vojislava Šešelja, zaradi katerega je bila Katedra zaplenjena. A nekaj izvodov je le prišlo v svet....

Katedra (Maribor), št. 12. jun. 1987

Odprto pismo gospodu Hamdiji Pozdercu, članu predsedstva SFRJ

Dragi Hamdija!

Gotovo se boš začudil temu pismu in tonu, v kakršnem v normalnem življenju nagovarja le prijatelj prijatelja. Gotovo Ti bo težko razumeti, kako in zakaj Ti hočem jaz, ki mi Ti nisi nikoli nič prijateljskega storil, sedaj z odprtim srcem in najčistejšimi nameni pomagati.

Seveda se spominjaš decembra 1981, ko si vodil politično hajko proti meni, ker sem zahteval, naj se Tvojemu „vnučku“ Brani Miljušu, tedanjemu sekretarju Mesinega komiteja ZK Sarajeva, zaradi plagiatu odvzame magisterij političnih ved. Kot veš, Ti je ta hajka prav prišla, da se mi maščuješ za neke starejše grehe, posebno za javno žigosanje Tvojih miljenčkov Alifa Purivatro, Hasana Sušića in Muhameda Filipovića, ki sem jih bil argumentirano označil za zastavonošo panislamlizma in muslimanskega nacionalizma v Tvoji državi Bosni in Hercegovini.

Pomniš, tako kot jaz pomnim, kako si mi na partijskem sestanku, pred nabitim amfiteatrom Fakultete političnih ved v Sarajevu, pred mojim kolegi in študenti, odrekel pravico, da odgovorjam na obtožbe, mi brez slepomišenja prepovedal, da bi se

sploh oglasil na tem zboru, čeprav je bil skoraj v celoti posvečen meni. Rekel si mi: „Ničesar nisi ponudil, kar bi bilo sprejemljivo za dialog!“ Za tem nad ugovorom vzvišenim stališčem si še pomodroval: „Oglušel si na kritiko, Vojo, kot osel na palico. Osle je treba tolči, da se premaknejo, in meni se zdi, da bo mnoge treba batinati, da se bodo vsaj povprašali, kaj delajo in kaj počno v tej državi!“ Prestrašil si vse prisotne. Pokazal si, da si še isti Hamdija, ki je 1968 pretil sarajevskim študentom, da boš njihove demonstracije razgnal s tanki! Se spomniš, kako si dejal, da še za v norišnico nisem, ker sem si drznil v nekem članku v Dugi omeniti tudi Tebe, recenzenta Miljuševe prepisane knjige. Potem si si privoščil predač, za hip izpustil batino in mi prijateljsko nasvetoval: „Ne bi se ti bilo treba zaganjati kot kakšen junec, Vojo! Samega sebe preizprašaj, pa ne rini z glavo skozi zid!“ Po Tvojem ni bilo nobene potrebe, da javnost opozorjam na Miljušev plagiat. Kot njegov kolega in kot komunist bi moral stopiti do njega in mu na štiri oči takole reči: „Bratec, tako ne gre! Premisli, kako se boš ogradil, naknadno pripiši

narekuje in citate.“

Nobene potrebe ni, da Te še dalje spominjam na to, česar nisi pozabil. Po Tvoji volji so me sunili iz članstva v Zvezi komunistov, potem kmalu še z univerze, končno so mi vzeli še svobodo. Branko Mikulić in Ti sta najprej planirala 12, potem se vama je zazdelo, da bo dovolj že osem let zapora. Kdo ve, je šlo za pozno kesanje ali za kaj drugega, ko si Ti, dragi Hamdija, zahteval od moje družine, naj napišem prošnjo za pomilostitev, ter jamčil s svojo oblastjo, da me bodo v tem primeru spustili z robije. Šele sedaj se Ti zahvaljujem za to skrb. Ne zameri mi, ker sem Tvojo ponudbo tedaj odbil in vzdržal svojo zaporno kaznen v zeniški robijašnici do poslednjega dne, do poslednje ure.

Če bi Ti sedaj vračal v istem denarju, če bi zahteval oko za oko in zob za zob, če bi za vsako leto robije zahteval od Tebe isti čas suženjstva, če bi za vse stražarske pendreke in mesece v samici zeniške kaznilnice zahteval maščevanje brez pritožbe in popusta, tedaj več ne bi bil niti civiliziran Evropejec niti slovanski kristjan, niti resnični pripadnik naroda, o čigar „revanšizmu“ in „hegemoniizmu“ se v tej državi že štiri desetletja tako histerično galami. Ne, dragi Hamdija. Jaz pomnim, a brez sovraštva. Misel na maščevanje mi je tuja, daleč je mojemu duhu, že zato, ker bi me maščevanje izenačilo s Teboj. V tradiciji naroda, iz katerega sem zrasel, za čigar pripadnika si se proglasal še slabih dvajset let tega celo Ti, je, da vrača dobroto za zlo, in to je glavni razlog, da Ti želim v težavah pomagati.

„Beograjski študent“ je razglasil, da si nakradel celo odstavke iz tu-

je knjige in ta plagiat, identičen Miljuševemu izpred let, objavil pod svojim imenom. Poskušal si, da bi demantiral to krajo. Bojda nisi vedel, da je bilo blago, ki si ga kradel, že objavljeno v knjigi nekoga drugega, mislil si menda, da gre za material, pisan za potrebe Trinajstega kongresa ZKJ. A kje je razlika, tudi če bi bilo to res? Menda ja na spadaš tudi Ti med ljudi, ki verjamejo, da moralne in zakonske norme prepuščejo samo krajo privatniku, raubanje kolektivnega, družbenega, pa je normalno in dovoljeno?! Sreča, da Vuk Karadžić ni delil Tvoje morale in Tvoje pameti, sicer bi ves Kosovski ciklus, to napaberkavano narodno blago, neprecenljivi duhovni zaklad, tiskal pod svojim imenom!

Saj veš, dragi Hamdija, da Te po veljavnem Zakonu o avtorskih pravicah čaka najmanj — leto dni zapora! Tudi to veš, da Te niti visoki politični položaj ne bo rešil, saj živimo v zajamčeno pravni državi. Odvečno bo, če Te spomnim, da ni še noben politični mogočnik pri nas, če se je prekršil čez zakon, ušel objektivnemu sodnemu procesu in pravični kazni. Pa vendar: naj To — samo za ilustracijo — opozorim: Tvoj partijski tovariš Branko Mikulić je moral, saj se spominjaš, odgovarjati zaradi tiste vile z bakreno streho, ki so jo zanj in za njegovo skromno družino zgradili v samem centru Sarajeva, in kaznovan je bil tudi zato, ker je svojo hčerko, brez javnega natečaja, ki ga predpisuje zakon, postavil za direktorico olimpijskega muzeja v našem slavnem mestu. Gotovo se tudi Ti ne boš bolje izmnil.

Ne gre tako, Hamdija, bratec moj! Potegni knjigo iz prodaje, distanci-

raj se, zvali krivdo na lektorje in korektorje, v naslednjo izdajo pripiši narekuje in opombe. Glej, tako Ti prijateljsko svetujem.

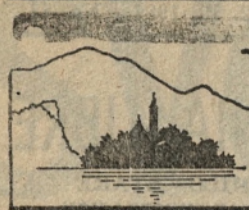
V Tvojem rodnem kraju, v Cazinu, pravijo: „Lakše bi ti čojek učer dvajes cenata u gujczu, nego dva cenata u glavurdul!“ Spomni se te modrosti, ki si jo tudi sam, često, drugim priporočal, najdivši v njej dragocen poduk.

Po sojenju, ki bo brez slehernega dvoma kmalu napovedano in izvedeno, Te čaka odhod na robijo. Ker imaš mnogo zaslug za moje robijaške izkušnje, Ti jih ob tej priložnosti ne-sebično dajem na voljo. Res pa je, da je Tvoj polcaj mnogo težji, saj Ti v zapor ne boš prišel kot obsojenec vesti, temveč kot navaden kradljivec, in vsi ljudje te bodo imeli za kriminalca. Ne boš užival podpore nobenega uglednega intelektualca, ne v Jugoslaviji, ne v svetu. Vsi, tisti, ki Te osebo poznajo, in tisti, ki Te ne, Te bodo ogorčeno obsojali. Ko boš sedel, bodo prišli na svetlo vsi škandali, v katerih si sodeloval, ko si bil še zunaj zapora, na oblasti. Prvi Ti bodo obrnili hrbet Tvoji lizuni, Tvoji sedanji in nekdanji ljubljenci. Pričakuj, da bodo oni dan za dnem in mesec za mesecem pošiljali policiji in sodiščem, pa tudi upravi zapora, nove in nove prijave, pisma, obsodbe in zgražanja, prezire in poniževanja.

V zaporu Te čakajo batinanja, morda zgolj zato, ker kakšnemu strazarju ne boš simpatičen.

Če se boš iz protesta odločil za gladovno stavko, pij vsaj dva litra vode na dan, sicer Ti bodo hudó trepele ledvice, kot so meni.

Vedi naprej, da je prisilno hranjenje, naj bo z infuzijo ali s sondo

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Druženih stanovanj so v letošnjem polletju dokončali 828. To je kar za polovico manj, kot so jih dokončali v lanskem polletju. In tudi stanovanj v gradnji je manj; zdaj jih je 5.431. V vsej Jugoslaviji so dokončali nekaj čez 12.000; to pomeni, da slovenski delež predstavlja 6,8 odstotkov.

LJUBLJANA — Mednarodni poletni festival je zbral na 44. prireditvah okoli 25.000 obiskovalcev. Tradicionalni prostor — v Križankah — so dopolnili s stolnico, Slovensko filharmonijo in Cankarjevimi domom. Zasluge za letošnji uspeh naj bi imel pripravljen program, ki je spadal med „vedrejšo“ točko: rock opera, musical in cabaret. Poleg teh so bili seveda tudi drugi „klasični“ nastopi orkestru, solistov in folklornih skupin. In delež tujih nastopajočih je od lanske tretjine zrasel na polovico.

LJUBLJANA — Novi bankovci po 20.000 dnanarjev so že na cesti. Z njimi vred izda Narodna banka Jugoslavije po 750 milijonov novih bankovcev na leto, v predelavo pa letno odstrani okoli 200 ton bankovcev.

LJUBLJANA — Narodna in univerzitetna knjižnica bo dobila novo poslopje na terenu med Križankami in Filozofsko fakulteto. Ker pa je na tem področju precej ostankov stare Emone, bodo najprej arheologi preiskali pro-

strankarskem vodstvu imenovali v sklopu „62 organizacij“, ki je svoj čas bila osrednja struktura peronističnega sindikalizma, in bi jo on rad znova oživel. Tam upa, da bi z raznimi povezavami mogel ohraniti svojo oblast in pridobiti nazaj svojo moč. Prav tega politično vodstvo peronizma noče. Preveč je bilo zadnje čase mišmašenja med temi sindikati in radikali, da bi se tako stopanje hitro pozabilo.

A v osrčju te krize se kaže drug, važnejši pojav. Leta 1945 je bilo delavstvo vseobsegajoči činitelj peronizma. Še do leta 1973 je Perón smatral sindikate za „hrbtenico peronističnega gibanja“. Po porazu peronizma leta 1983, ko se je pričela „obnova“, je sindikalizem nenehno izgubljal svojo težo v stranki. To je pojav, ki postavlja nov žig političnemu razvoju v Argentini. Ni zaman preteklo več kot 40 let peronizma. Nekateri tega dejstvo ne morejo sprejeti.

skozi nos, več kot neprijetno.

Hkrati nikoli ne stradaj več kot petnajst dni, ker lahko stakneš neozdravljive posledice.

Če prideš v zeniško kaznilnico, Te bodo verjetno dodeli na delo v brusilnico ali livarno. Pazi: tamkajšnji pogoji so strašni. Dosegljiva Ti ne bodo niti najosnovnejša sredstva za zaščito pri delu.

Pa vendar, ne pozabi: s podkupovanjem uprave se lahko rešiš na drugo delovno mesto in si zagotoviš še niz drugih privilegijev.

Če Te v zaporu angažirajo kot provokatorja, ki bo tožarji politične obsojence in pristal, da se pojavi kot lažna priča na novem, zrežiranem sojenju enemu od njih, Ti lahko kaznen prepeljavo, po odhodu na svobodo pa celo najdejo dostojno službo.

Največja nevarnost Ti grozi od Tvojih kolegov — kaznjencev — kriminalcev. Ti vlomilci, razbojniki in prevečani lopovi Te bodo imeli za prenega. Nihče ne bo razumel, da se najdejo tudi lopovi, ki kradejo tuje knjige, ki jih celo prepisujejo. Če bi bil navaden žepar, bi Ti bilo med temi ljudmi veliko laže!

Če boš le mogel, pazi, da si v skupni spalnici priložiš mesto na zgornjem pogradu in nikoli ne spi na trebuhu. Če boš, se Ti lahko zgodi, da Te prikriti razredni sovražnik napade od zadaj. In naslednjega dne še hoditi ne boš mogel!

Če te bodo kaznovali s samico, boš moral šestnajst ur na dan koračiti tri korake naprej, tri nazaj, brez možnosti, da karkoli že prečitaš, prepišeš ali se s komerkoli že pogovarjaš. Morda bo kdo poskušal, da Te tako, z izolacijami in dodatnim šikaniranjem, ozdravi skribomanije in

stor, potem bo šele zgrajeno poslopje, ki naj bi deloma tudi imelo rimske in srednjeveške arhitektonske sestavine.

LJUBLJANA — Vladimir Skrbineš, igralec, operni-operetni pevec in režiser, je umrl, star skoraj 85 let. Pred drugo svetovno vojno je igral na mariborskem odru in na drugih po Jugoslaviji, po njej pa v Ljubljani, kjer je bil tudi direktor Drame.

LJUBLJANA — Šolsko leto je začelo s 1. septembrom. V številnih pomeni, da jih bo približno 220.000 obiskovalo osnovno šolo, srednješolce pa bo 80.000. Prvi razred bo imel kakih 30.000 otrok, prvi letnik pa okoli 26.000 študentov.

LENDAVA — Iz vrtin Petišovskega polja so začeli uporabljati zemeljski plin za proizvodnjo metanola v tovarni Petrokemija. Ti so najprej uporabljali uvoženi zemeljski plin, ki jim ga je posredoval ljubljanski Petrol, po precej višjih cenah: za kubični meter uvoženega plina so jim morali odšteti 120 din, domačega plačajo pa le 50 din. In z domačim ne bodo proizvajali le metanol, ampak tudi lesna lepila, ki so ravno zaradi materiala zelo draga.

LJUBLJANA — Brezalkoholne pijače iz Slovina so v tem oktobru začeli polniti v plastenke iz poliestra. Prej so jih le v steklenice in v embalažo iz polivinilklorida (PVC). Med razne izboljšave nove embalaže prištevajo tudi to, da je sprejemljivejša iz ekološkega vidika.

TOLMIN — Velika hidroelektrarna v Trebušah bi lahko bila nevarna, zato delajo seznam možnih lokacij za srednje in manjše elektrarne na področju Bače in Trebušice. In teh so popisali kar 123, za katere je precej zaselnikov, ki se zanimajo zanje. Še prej pa je treba preučiti geološko možnost. Te elektrarne imajo do sto kilovotov moči.

LJUBLJANA — Perutninsko farmo s 24. perutninskimi hlevi, valilnico, klavnico, hladilnico in pomožnimi prostori bo zgradila Emona v Sudanu. Za to bo imela časa 15 mesecev, pogodba pa je bila sklenjena za 1,8 milijona dolarjev. Emona ima tudi možnost pogoditi se za dobavo tehnološke pomoči.

LJUBLJANA — Ze 30 let sodeluje Elma z Rowento iz Offenbacha. Elma predvsem izdeluje klasične in vlažilne likalnike, pa tudi pekače, sušilce za lase in podobno. Z Rowentino pomočjo je

plonkarskega sindroma.

Dal sem Ti nekaj nasvetov: če si boš zaželel še kakšnih pojasnil, me poišči v mojem stanovanju, predlagaj kakšno kavarino, park — sprejel Te bom, prišel bom, vselej sem Ti na uslugo.

Niti najmanj ne sumim, da se boš v zaporu kar najbolj potrudil, da se priučiš novemu poklicu. Prav lahko se zgodi, da Ti bodo, ko prideš na svobodo, spet ponudili lepo funkcijo, to isto delo, ki ga sedaj opravljaš, kajti Tebe ne morejo, kot recimo, kakšnega političnega obsojenca, zaprtega zaradi verbalnega delikta, sovražne propagande, po robiji pustiti brez kruha, pustiti Tvojo družino, naj strada. A Ti ne smeš sprejeti te funkcije, zavrniti jo moraš.

Razmisli še sam: po ključu in redu rotacije boš Ti čez nekaj let, morda kar takoj, ko prideš iz zapora, na vrsti, da postaneš predsednik Predsedstva SFRJ — šef jugoslovanske države. Ne bi bilo preveč lepo videti v kapitalističnih časopisih takihle naslovov: „Plagiator postavljen za krmilo Jugoslavije“! Ali takšnih „intelektualni kradljivci na čelu jugoslovanske federacije“!

Hamdija moj, tat je tat, pa naj ukrade knjigo ali krožnik v samopostrežni. In ni si tako težko zamisliti, da bi se Ti, v primeru da ne boš odbil funkcije člana Predsedništva SFRJ, nenadoma znašel v nezavidljivi situaciji, ko bi Gorbačov, gospa Thatcher, predsednik francoske republike ali polbožanski japonski cesar, med državnimi pogovori s Teboj (šefom Jugoslavije), izmaknil iz Tvoje bližine nalivna peresa, torbice, beležke in očala!

Da, Hamdija, zate in za Jugoslavijo bo najbolje tako: odsedi, koli-

SLOVENCİ V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvo: V Slovenski vasi se je rodila 26. septembra Vanesa Zorko, hčerka Marka in ge. Amalije roj. Zajc. Čestitamo!

Krst: Krščena je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Aleksija Spian-dorello, hčerka Klavdija in ge. Magde roj. Zakrajšek. Botrovala sta Felicita Zakrajšek in Roberto Di Claudio. Krstil pa je delegat dr. Alojzij Stare. Čestitamo!

tako izboljšala kakovost, da je zdaj že 90% delov domače izdelave. Na leto izdelajo tudi 700 tisoč likalnikov.

ŠMARJE-SAP — Pri gradnji dela avtoceste Bratstva in enotnosti je prišlo do delnega zastoja, ker na terenu, po katerem bo stekla, koruza še ni dozorela. In to ni edini nereseni problem, saj drugje tudi še ni jasen položaj gozdov, ki jih bodo morali posekati. Res čudno traso so izbrali, če se niso mogli ogniti niti pokopalšču.

UMRLI SO OD 3. do 9. sept. 1987:

LJUBLJANA — Vladimir Skrbineš; Ema Letnar roj. Erbežnjik; Ivan Milič; Rozalija Zorzenone; Janez Urbančič ml.; Jožefa Lozej roj. Ušaj, 97; Stane Mohar; Ana Levstek roj. Kos; Lojze Dolinšek; Iza Bernot roj. Prijatelj; Anton Laznik (Andrejov Tone), 56; Breda Podlogar roj. Avbelj; Tomaž Udovič; Štefka Veselič; Stanko Udrih; Marija Derganc roj. Golobič; Jože Goja; Tončka Marincelj roj. Prešeren; Ivan Primožič; Marija Černe roj. Lipuš; Jože Hlebš, 91; Ana Majdič roj. Bukovec; Janko Bartolo; Ivana Stipčič, 73; Mirko Guštin; Ida Dereani roj. Vanič; Franc Kačar; Marija Perko roj. Kovac; Tone Hrovat ml.; Urka Kotar; Roman Fin-gust; Marija Zorman roj. Praznik.

RAZNI KRAJI — Alojz Aleš, Šmar-no goro; Karel Prusnik, 79, Predoslje pri Kranju; Drago Gorenc, Trebelno; Zinka Korošec roj. Kubica, Laško; Adi Vizovišek, Lesce; Milan Ausec, Šent-rupert; Alojzija Lamovšek, Litija; Janez Leben, 80, Bizovik; Justi Sajbic, Kranjska Gora; Jožefa Mencin (Zeb-ranova mama), Žalna; Zofija Janežič roj. Rugelj, Mirna; Lojze Benegalija, Za-gorje; Matej Zaleznik, Nazarje; Vladi-mir Gruden, Izola. — Marija Omahna roj. Stembal, Domžale; Alojzija Vre-čar, 80, Griže; Jakob Koncilija, Novo mesto; Marko Jančar, Dol. Logatec; Marija Zupan (Talarjeva Mici), Blejska Dobrava; Jože Kraus, Ločna v No-vem mestu; Franc Novak, Brezovica; Jožefa Kranjc roj. Meglen, Struge na Dolenskem; Marija Rupnik roj. Pegan, Gaberje na Vipavskem; Marija Upej roj. Zorko, Kresnice; Blaž Habinec, Krško; Karolina Hauptman, Trbovlje; I-van Zajbec, 84, Bistrica ob Sotli; Jo-že Glušič, Nazarje; Vinko Puncer, 82, Pobrežje v Mariboru; Ivan Novak, Sol-kan; Negovan Nemeč, Bilje; Ivanka Ko-zjek roj. Ravnik, Bohinjska Bitrica;

kor ti bodo prisodili, pa naravnost v penzijo!

Razmišljal sem, da bi Ti morda le mogel sprejeti mesto veleposlanika. A kje? V demokratičnih in kulturnih deželah bi Te težko sprejeli. V Libiji postaja tvegano! Gadafi je pričel streljati in obešati preveč zagrizene fanatike med islamskimi fundamentalisti. Po mnogih kvalitetah bi bil Ti, ni dvoma, vseč Hameiniju, toda on vseeno ne bi mogel zlahka spregledati Tvojega, čeprav samo deklarativnega ateizma in opredeljenja marksistično ideologijo. Ostane Ti še Tirana. Lahko bi rekli, mesto, kot izmišljeno za Tebe: ogrneš se s parolami, bajkami in basnimi o socialistični revoluciji, proletarskem internacionalizmu ter borbi proti velikosrbski hegemoniji, v tišini pa skrbiš za trasiranje zelene transverzale (ZETRA! — je od tod prišlo ime tiste olimpijske dvorane v Tvojem, nedavno sem naivno verjel, da tudi mojemu Sarajevu?) od Teherana pa mimo Bihaća, za iztrebljanje kristjanov iz Bosne, Hercegovine, Sandžaka, Kosova, Metohije, Makedonije...

Pa vendar ti svetujem: odbij tudi veleposlanštvo v Tirani, če Ti ga bodo ponudili. Penzija: to bo, moj Hamdija, najbolje zate.

Oprost, ker Ti tega pisma ne pošiljam le po pošti, temveč tako, odprto, v nekaj večjem številu izvodov. Eno za drugim se mi brez sledu izgubljajo pisma, pa tako upam, da bo vsaj ena kopija tega teksta dospela do Tebe.

Oglasi se, če Ti bo karkoli že potrebno.

Maksuz salam, tvoj vdani in vselej budni dušebrižnik, dr. Vojislav Šešelj

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN

TOMBOLA '87

Kot vsako leto je tudi letos odbor Doma izvedel tradicionalno sanmartinsko tombolo z namenom, da z dobičkom pomaga pri zgotovitvi doma-ve zgrajne dvorane.

To tako poznano in priznано kot tombola z najbogatejšimi dobitki, je Dom priredil v nedeljo 4. oktobra. Tudi letos so rojaki in prijatelji po-

OBLETNICA NAŠEGA DOMA V SAN JUSTU

Slovenska skupnost v San Justu je praznovala obletnico svojega Doma 11. oktobra. 31 let je že preteklo, kar so pričeli s svojim prosvetnim domom, ki so ga ponosno začeli klicati: Naš dom.

DOPOLDANSKA AKADEMIJA

Zjutraj je daroval zahvalno mašo v stolnici msgr. Zdravko Reven, gost iz Slovenije, somaševala sta delegat dr. Alojzij Stare in župnik Jakoš, tudi iz Slovenije.

Po slovenski maši so se občani in gostje zbrali v Našem domu, kjer sta botra Doma Ciril Oblak in Anica Indihar dvignila obe zastavi.

V spodnjih prostorih je predsednica Našega doma Pavla Lipušček pozdravila vse goste, predvsem iz Slovenije, ter vse zbrane, ki so v velikem številu prihiteli obhajati ter se veselili življenja polno obletnico.

Dopoldanski program je obstajal v petju in recitacijah. Otroški pevski zbor pod vodstvom Anice Mehle je zapel dve pesmi: Kresnice in Slomškovo Svetlo sonce se je skrilo. Nato je mladinski pevski zbor, ki ga že leta vodi Andrej Selan, zapel pesmi Jaz bi rad cigajnar bil, Pobič sem star šele osemnajst let ter Potrkran ples.

Dušni pastir Doma dr. A. Stare je navezal v svojem govoru obletnico Doma s 125-letnico Slomškove smrti, ki se je letos spominjam.

Vsi navzoči so bili nato povabljeni na zajtrk, kjer se je razvil prijateljski pogovor. Opoldne je bilo tudi kosilo za prijavljence in goste. Medtem je mladina na dvorišču odigrala razna športna tekmovanja.

Popoldanska akademija se je pričela v veliki dvorani, ki je bila popolnoma napolnjena.

Slavnostni govornik predsednik ZS Lojze Rezelj je v svojem govoru navezal misli o slovenski besedi in igri; glavni del govora prinašamo na uvodnem mestu.

IGRA „DESETI BRAT“

Sledila je zanimiva igra, Jurčičev Deseti brat. Sicer smo jo že nekajkrat videli na naših odrih, a ravno to je dokaz, da je med nami zelo priljubljena. Tudi današnja izvedba je bila nadpovprečno zadovoljliva.

Tako režija kot scena in igranje so se zliji v enoto: zgodba je bila prikazana v vsej svoji romantični in ljudski podobi. Režiserju Fridu Ben-zniku se je posrečilo izraziti to misel v igranju mlade sanhuške skupine ter v celotni zasnovi, ki je od-govarjala Jurčičevi zamisli. (Tu naj pripomnim, da sem pred kratkim videl film Deseti brat, posnet v Slove-niji, ki je izzvenel popolnoma intelek-tualistično in je vseboval poudarek na razrednem nasprotstvu, kar je delovalo kot leden poliv.). Tu pa je iz igre vela toplina in ljubezen do slovenskega človeka.

Tudi scena je bila nekaj izredne-ga — pravzaprav smo na take izred-nosti že navajeni, če jo izdelata Tone Oblak skupaj s sanhuškimi fanti —, ko je prikazal mogočen gozd, ali krčmo, kočjo ali grad. Scena je ob-segala že ves itak velik oder, tako v širino kot v globino. Posebej pa mo-ram pohvaliti zamisel scene, ki je bila tako izdelana, da so navzlic vsej ogromnosti lahko vse scene — sedem jih je bilo — zamenjali v ne-kaj minutah.

O igranju naj pohvalim vso mla-do skupino, ki se že nekaj let zbira okoli Benznika, da iz vsake igre na-preduje v igralski umetnosti. Tokrat naj najprej podčrtam potanko iz-delan lik Krjavlja, ki ga je v polno-

polnoma napolnili dvorano in dvorišče. Ob 16. uri sta Lojze Rezelj ml. in Andrej Peršuh pričela z žrebanjem in klicanjem števil za 250 lepih dobitkov. Prvi dobiček je bil naj-modernejši barvni televizijski spre-jemnik znamke Philips Trendset 20" (control remoto) na daljinsko uprav-ljanje. Drugi dobiček je bil elektronski aparat Atari in tretji športno kolo Olympia. Letos je bila sreča naklonjena gospej Gracijeli Hrovat iz Munra; ona je zadela prvo tombolo. Drugi dobiček je prejel Pavle Petkovšek, tretji pa Viktor Leber.

Po končani tomboli so dekleta in fantje postregli s pristnimi čebeje-vimi čevapčiči, kranjskimi klobasa-mi, z izvrstnim pecivom ter s hlad-no in toplo pijačo.

sti in ne pretirano odigral že znani igralec Blaž Miklič, ki je res navdušil publiko.

Posebej moram pohvaliti igranje Martina Spaka —, ki ga je prikazal Ivo Urbančič. Od zadnje igre je veliko napredoval, v mimiki in govoru, zelo prepričljivo pa je podal sicer igralsko težko umiranje desetega brata.

Tudi drugim igralcem se pozna, da so velikokrat uspeli na deskah. To velja predvsem za Manico — Lučko Jereb, ki je sicer kratko vlo-go odigrala s plemenitostjo in lju-beznijo, kot zahteva vloga. Emil Ur-bančič je bil odlični predvsem v svo-ji mimiki, s katero je izražal sovraštvo Marjana Piškava. Tudi Janez Krajinik kot Piškava je pokazal svoje igralsko znanje, kakor tudi Stanko Jelen kot Dolef, ko je primerno prik-azoval pravilo — in vino veritas.

Lovra Kvasa je upodobil Boštjan Modič; v tej vlogi je bil morda pre-več okoren. Trio čevljarja, ženo in hčerko so prijetno predstavili Marko Malovrh, Ivanka Tekavec in Andrej-ka Selan; kmečke fante Lovrenc To-mažević, Tone Rovnan, Tinko Selan in Edi Radoš, Obrščaka Janko Jereb; graščaka Benjamina Janez Belič — odlična postava; zdravnik Vencilja Tone Tomažević, in hčerko Lučka O-blak; sodnika Marjan Grilj in učitelja Dani Zupanc. Ni mogoče ocn-jevati vsakega posameznika; dejal bi le, da se nekaterim pozna, da so bili prvič, na odru in imajo še te-žave s sproščenostjo; drugi pa so svojo vlogo, čeprav morda kratko, iz-delali in odigrali prepričljivo.

K uspehu igre so pripomogli še statisti — sanhuška mladina, ter up-ravljajci z lučmi Pavel Malovrh ml., zvoka Janez Jereb ml. ter vsi za o-drom, ki so bili sposobni sceno me-njati v tako kratkem času.

Igra je bila izvrstna in dobro odi-grana, kar so potrdili tudi navdušeni gledalci s ploskanjem.

POČASTITEV REŽISERJEV

V zahvalo vsem prizadevnim in vo-zrtovalnim režiserjem, ki so od vse-ga početka delovali v Našem domu, je nato predsednica Pavla Lipušček sato izročila posebno plaketo z gr-bom Doma naslednjim režiserjem, ka-terim se je zahvalila tudi zbrana pu-blika s ploskanjem:

Ivan Oven in Janez Špeh (ker sta oba že pokojna, sta bili priznanji izročeni sorodnikom), Marica Za-krajšek, Kristina Jereb Qualliza, Da-nica Malovrh, Marjan Willenpart, Stanko Jerebič, Janez Perhrič, Ru-di Bras, Silvo Lipušček in Frido Be-znik.

Tudi obema gostoma iz Slovenije, msgr. Revnu ter župniku Radošu, so v pozdrav izročili enake plakete.

S tem je bilo slavnostnega pro-grama konec. Mladina se je nato za-vrtela ob zvokih orkestra Zlate zve-zde, drugi pa so se lahko pogovarja-li ob pogrnutih gostoljubnih mi-zah.

TDml.

REŠITEV KRIZANKE

Vodoravno: 1) Zagreb. 6) Prekop. 11) Avra. 12) Ima. 14) Pivo. 15) Rak. 16) Pravo. 18) Sen. 19) Ol. 20) Po-treba. 22) So. 23) Pomislite. 25) Ena-ko. 27) Sifon. 29) Kazalo. 31) Skleda. 32) Sel. 33) Pek. 35) Akt. 36) Lan. 37) Livar. 39) Tak. 41) Od. 43) For-zen. 44) Le. 45) Žirija. 46) Adonis. Navpično: 1) Zarodek. 2) Aval. 3) Grk. 4) Ra. 5) Birti. 6) Pavel. 7) Ep. 8) Kis. 9) Oves. 10) Ponošna. 13) Marsi. 16) Pomol. 17) Obisk. 20) Po-ka. 21) Atila. 28) Pazen. 24) Efekt. 26) Nasadi. 28) Odtali. 30) Opira. 31) Skaza. 34) Eva. 36) Lož. 37) Loj. 38) Red. 40) Kes. 42) Pi. 43) No.

V soboto, 24. oktobra
na PRISTAVI

KOVAČEV ŠTUDENT

ob 20. uri
ponovitev

NOVA PISARNA

Mutuala Sloga v Ramos Mejía je odprta od ponedeljka do petka od 16.—19. ure. Za denarne vloge pa tudi ob nedeljah od 10.30—12.30 ure v pritličju poslopja SLOGA T. E. 658-6574/654-6438 MORENO 129

A 150

je potrebnih v navadni hranilni vlogi za mladino od 12.—18. leta, za odrasle pa 200... in že imate s KARTO SLOGA lepe ugodnosti: Znatne socialne podpore, hitra osebna posojila, popuste v slovenskih trgovinah.

Pa še uporabo letovišča z bazenom. Ta nizka cena velja samo do 31. decembra!

KARTA SLOGA

ENCARGADO

Edificio Centro Bariloche, matrimonio sin hijos,

llamar 658-6233/9908 de 8 a 10 hs.

MALI OGLASI

ZA DOM

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjace, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolivar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 110, San Miguel, T. E. 664-1656.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov. Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel, T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik; ponedeljek, sredo, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knavs — vsakovrstne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Peia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadst. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

ARHITEKTI

arh. Jure Vombergar — Načrti za gradnje stanovanjskih hiš, industrijskih in trgovskih stavb. — Av. Gaona 2776 - 1706 Haedo T. E. 659-1413.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Marko Kremžar

Slovenci pred ustavnimi spremembami

Mladen Aleksander Švarc
Pet fragmentarnih pripomb

Čeprav ni pisatelj, se je Švarc javil k besedi, ker je to ena redkih priložnosti, ko se lahko javno oglašiš... kot državljan.

Govornik najprej obžaluje, da je splošna družbena klima zastrupljena in to glede „ekonomskih razmer, kakor tudi glede nacionalnega sovraštva“.

„Na jugu je bila... 57. št. Nove revije obtožena kot izrazit primer nacionalizma, separatizma itd.“ Švarc pa sodi, „da nacionalizem ni prišel s strani novorevijašev...“ in da z njim manipulirajo druge, dosti bolj nevarne sile. Pri tem se bralcu utrne želja, da bi že nekdo definiral, kaj pojmuje pod besedo nacionalizem. Če je isto kot nacizem, potem recimo „nacizem“, če pa ni isto, kakšen greh je to?

V nadaljnjih razmotiranjih brani Švarc obsojene slovenske vojake, o katerih je govoril že Boris Novak. Zahteva, da bi morali biti sojeni v Sloveniji, ker drugje zaradi protislovenskega razpoloženja, sojenje ne bi bilo nepristransko.

Na gospodarskem področju se zavzema za odgovornost ljudi, ki odločajo. Parlamentarna komisija bi morala raziskati resnične vzroke ekonomskega stanja v državi. „Mislilim, da je javnosti potrebno dati odgovore, kateri so bili vzroki, kako je do sedanjega stanja prišlo in kakšni naj bi bili ukrepi, zakoni, spremembe in garancije v prihodnje,“ predlaga Mladen Švarc, pa mor-

BERAZATEGUI

NEDELJA, 25. OKTOBRA 1987

22. OBLETNICA DOMA in 4. MLADINSKI DAN

Ob 9.00 Pričetek tekmovanja v odbojki
11.15 Prižig plamenice
11.30 Dviganje zastav
Sv. maša
Kosilo

Ob 17.00 Slavnostni govor: predsednik Zed. Slovenije: g. Lojze Rezelj
Kulturni program
Pozdrav predsednika mladine
Prosta zabava ob veselih zvokih

Vse prisrčno vabimo in pričakujemo v svežem zelenju doma!

Dovoz: Iz Once kolektiv 98 linija 5 ali 3 do ulice 24. Dom je na ulici 24 in 144.

Vsem znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da nas je v 84. letu starosti zapustil

Jože Bajda

naš zvesti član in večletni predsednik

Po dolgotrajni bolezni je mirno v Gospodu zaspal v petek, 16. oktobra t. l. Pokopali smo ga na pokopališču Parque de descanso v Guaymallenu.

Bog mu daj večni pokoj.

DRUŠTVO SLOVENCEV V MENDOZI

(12)

Tone Remc

Ljudska demokracija

Poseg Toneta Remca se pričinja s sklicevanjem na ustanovno-programsko listino OF, kjer stoji obljuba, da se bodo vsa vprašanja, „ki presega okvir narodne osvoboditve, reševala na dosleden ljudski demokratičen način“. To bi bil, po Remčevem mnenju, še danes kriterij... opredelitve Slovenije v postopku spreminjanja ustave.

Nadalje izraža govornik strah pred izgubo bistvenih elementov samoupravnega socializma kot na primer: nacionalne svobode, neodvisnosti, samoupravljanja, federativne urejenosti države, in nevrščnosti. Tudi je prepričan, da ima Jugoslavija formalno najbolj demokratično ustavo na svetu, pa se istočasno čudi, od kod gospodarska zaostalost in vedno večja odvisnost od tujega kapitala, pa niska demokratična politična kultura in morala.

Skratka, debater je izrazil poleg osnovne „zgrajenosti“, nekaj dvomov, na katere bo težko našel odgovore v okviru uradne družbene teorije.

Vendar se tudi Remc ob koncu zavzame za „ujeljavitev neposrednih volitev na podlagi alternativnih akcijsko-političnih izvedbenih programov, za neposredno odgovornost vseh nosilcev družbenih funkcij in za odpoklic nesposobnih in nevrednih...“

Alenka Gerlovič

Samo dve kratki stvari

Alenka Gerlovič je edina, ki se je dotaknila v zvezi z ustavno spremembo, važnega vprašanja atomske energije.

Pravilno ugotavlja, „da čimbolj je odločanje centralizirano, od čim

Kulturni večer SKA: Avgust Horvat: o samoupravljanju v Sloveniji ali nihanje med stvarnostjo in utopijo. Začetek ob 20. uri v gornji dvorani Slovenske hiše.

Na Pristavi spevoigra Kovačev študent ob 20.

NEDELJA, 25. oktobra:

22. obletnica doma v Berazategui in 4. mladinski dan s celodnevni programom.

SREDA, 28. oktobra:

Učiteljska seja ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 29. oktobra:

Seja Zveze slov. mater in žena ob 16. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 31. oktobra:

Proslava Narodnega praznika 29. oktobra in dneva slovenske zastave v Slovenski hiši. Pričetek ob 19.15 s sv. mašo.

NEDELJA, 1. novembra 1987:

Mladinska sv. maša v Slov. hiši. Deseti brat ob 10 v San Justu.

SOBOTA, 7. novembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

ČETRTEK, 12. novembra:

Seja Zveze slov. mater in žena ob 15. uri v Slovenski hiši, ob 17. uri pa občni zbor.

Prosimo, ne odlašajte s poravnavo naročnine!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 20.446	

Naročnina Svobodne Slovenije za 1. 1987: Za Argentino A 85; pri pošiljanju po pošti A 100; Združ. države in Kanada pri pošiljanju za letalsko pošto 60 USA dol.; Obvezne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

NAŠ DOM

V nedeljo, 1. novembra, ob 20. uri

Ponovitev Jurčičeve igre

Deseti brat

Vabljen ljudsko-srednješolska mladina s prostim vstopom.

Sporočamo, da je 16. oktobra, v 83. letu starosti, odšel v večnost naš preljubi oče, brat, tast in stari oče, gospod

Jože Bajda

Pokojnika smo 17. oktobra položili po pogrebni sv. maši na pokopališče „Parque de Descanso“ v Mendози.

Zahvaljujemo se g. Jožetu Hornu za sv. mašo, lepo pridigo in vodstvo pogreba, Stanetu Grebencu za poslovilne besede ob grobu in vsem, ki so ga kropili in spremljali na zadnji poti. Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

Žalujoci: Sinovi: Miha, Jože, Peter, Jernej in Marjan, snaha: Angelca, Juana in Bernarda, sestre: Mici, Stanka in Valči, brat: Pavle,

vnuki: Virginija, Valeria, Erika, Tomaž, Janez, Roman, Jurček, David, Boris in Barbara ter ostalo sorodstvo.

Mendoza, Slovenija, Cleveland (ZDA)

manjšega števila ljudi je odvisno, tem več je možnosti za napačne, usodne odločitve... možnosti celo za korupcijo. Zato se ne morem strinjati, da bi zgolj zvezna vlada... odločala ali in kje bodo stale atomske centrale in kam in kako bodo odlagali nevarne odpadke.“

„Druga stvar pa je odgovor na to, kar je prejel govoril tov. Potrč, ki je poudaril, da so o predlogu za spremembo ustave že na široko delegatsko razpravljali. Mislim, da so delegati delegati le takrat, kadar v svojo delegatsko skupščino prenašajo stališča baze. Baze pa so občani v krajevni skupnosti... Večina krajevnih skupnosti pa o predlogu ni razpravljala. Torej njihovi delegati niso delegati, ampak so poslanci, pa še niti ne neposredno.“

Alenka Gerlovič jasno zaključuje svoje kratko, a jedrnatost razmišljanje takole: „Pomembno pa je, da o stvareh, ki usodno posegajo v življenje vsega ljudstva razpravljajo vse ljudstvo že v prvi fazi, po možnosti v več alternativnih predlogih... V predaleč izoblikovanih predlogih razpravljajci nimajo druge možnosti kot predstavljati vejice.“

Matevž Krivic

Nekaj pojasnil

Kot eden od povabljenih pravnikov čuti Krivic dolžnost podati, na podlagi razprave, nekaj pojasnil.

Najprej je ostro obsodil uporabo preostrih in neprimernih izrazov v debati, nato izrazil svoje mnenje glede nekaterih mest v razgovoru, sledilo je še nekaj pravnih pripomb nato pa opombe k izjavam predsednika Skupščine SRS Mirana Potrča.

Prva opomba se nanaša na izjavo, da je „od 18 točk predvidene širitve kompetenc federacije eno četrtino

federacija že imela, kar je že vzbudilo negotovanje v dvorani. To je eden od primerov, kjer se kaže, kako je dejansko vprašljivo, ali imajo naši predstavniki na razpolago strokovno sposobnost ter politični pogum in odločnost, da take stvari preprečijo... To je neposreden in neizpodbiten dokaz, da je bilo federalno urejanje na teh področjih do sedaj izrazito protustavno.“

Nadaljnje vprašanje je, „da je treba najprej federacijo in sploh našo domovino demokratizirati, potem bomo lažje razmišljali tudi o tem, kje so skupna vprašanja, ki jih bomo demokratični oblasti lahko zaupali.“

In končno dr. Krivic spomni, kako je Potrč izjavil, da je „Predlog“ močeno samo v celoti sprejeti ali zavrniti. Vendar malo za tem „sno slišali nasprotno mnenje rektorja ljubljanske univerze in strokovnjaka za ustavno pravo,“ dr. Kristana, ki pravi, da tega mnenja ni izrazil prvič. „Predsednik naše skupščine se na to ne ozira in kar sprejme nasprotne trditve...“

Krivic se sprašuje, „kakšno vlogo ima znanost pri nas pri političnem odločanju... Najmanj kar bi morali zahtevati od... predstavnikov, je da... stališče, če se z njim ne strinjajo, problematizirajo, ne pa, da se mu molče podredijo.“

Rudi Šeligo je kratko zaključil „javno tribuno“, kateri je sledilo okrog 800 ljudi.

Ko od daleč spremljamo rojake, ki se trudijo za demokratizacijo, kljub uradnemu partijskemu sistemu, jim želimo, da bi se podobne javne tribune mogle spremeniti v zametek svobodnega slovenskega parlamenta.

(Konec)